

KUTATÁSI JELENTÉS

FÖLDSZAKADÁS-TETŐI BARLANG
5382-39

KÉSZÍTETTE:
KUGYELA LÓRÁND
2014.

Bevezetés.

A barlang kutatásában 2013-ban több jelentős esemény következett be. Bár a továbbjutás nem történt még meg, azonban a barlang hosszú távú védelme biztosított lett, mivel a Muflon-termi rész lezárásra került a BNP segítségével, és Ferenczy Gergely közbenjárásával.

Mindemellett tudományos mérések és a kitöltésben talált csontok beazonosítása is megtörtént.

A barlangban 2 alkalommal történt hosszú távú hőmérsékletmérés, ősszel pedig a meanderes-ágban került elhelyezésre a datalogger, amely következő kiolvasásakor legalább 3 hónapos adatsort kapunk.

A bejárat törmelékletjő biztosítása és a vödröt felhúzó ember helye is biztonságosabbá lett téve egy palló beépítésével.

A legutóbbi kutatási jelentés leadása óta a következő alkalmakkor végeztünk kutató munkát:

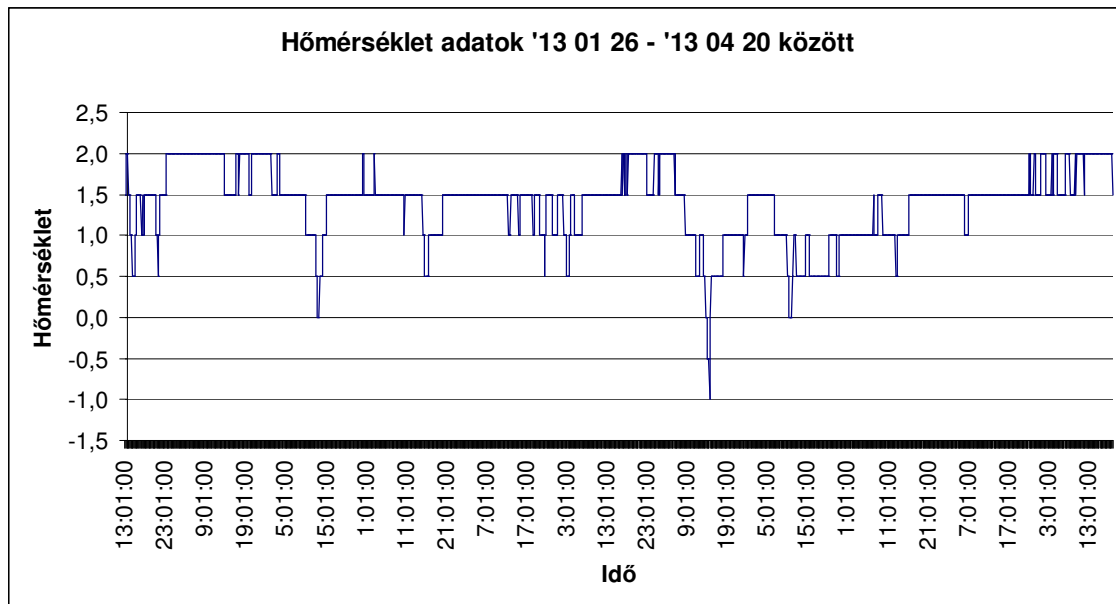
1. 2013 04 20; Sorosi Péter; Mányai Zoltán, Molnár Lajos, Kugyela Lóránd
2. 2013 05 09; Pete Bálint, Bajusz Gergő, Molnár Lajos, Kugyela Lóránd
3. 2013 07 06 Molnár Lajos, Bajusz Gergő, Kugyela Lóránd
4. 2013 07 25 Szilágyi Eszter Kugyela Lóránd
5. 2013 08 16; Odorvári BKCS túra.
6. 2013 09 21; Molnár Lajos, Bajusz Gergő, Pete Bálint, Kugyela Lóránd
7. 2013 11 10; Kugyela Lóránd
8. 2014 01 11; Molnár Lajos, Bajusz Gergő, Szilágyi Eszter, Kugyela Lóránd

A kutatási napok részletezése a 2. ponttól kezdődik.

2013 április 20;

Résztvevők: Sorosi Péter; Mányai Zoltán, Molnár Lajos, Kugyela Lóránd.

A januárban a Gergő-ágban elhelyezett dataloggert kiszedtük és az adatokat kiolvasva sajnos nem voltak meglepő eredmények. Sokkal inkább csak olyanok, amire számítottunk. A hőmérséklet adatokból látszik, hogy egyértelműen a felszíni hőmérséklethez korrelál a hó görbe.

A jó időre való tekintettel sokáig dolgoztunk és jelentős mennyiségű kitöltést tudtunk eltávolítani. A kitöltést fémvödörök segítségével húztuk felszínre. A kitöltés jelentős mennyiségű por frakciót tartalmazott, ami miatt pormaszkot használtunk. A kitöltést a bontási pont fölött stabilizáltuk néhány deszkával, ami megakadályozza, hogy a kitöltés a bontásba mozduljon el. A kitöltés még nem egyértelműen allochton. Erdei talaj, kőzet aprólék, recens kitöltés tölti ki a bontási pontot.

Egyértelműen szükségessé vált egy vödör pálya mai megkönnyíti a felszínre jutását a kitöltésnek.

2013 május 10-12;

Résztevők: Pete Bálint, Bajusz Gergő, Molnár Lajos, Kugyela Lóránd.

Majoros Zsuzsa; Molnár Szabolcs

Május 10 nem tekinthető teljes értékű napnak, mivel konkrét tudományos munkát nem végeztünk, azonban Odorvártól áthoztuk a korábban az ottani bontáshoz tervezett 30cm átmérőjű félcsöveket. A csöveket ekkor még nem építettük be, azokat csak elhelyeztük a barlangban.

Ezek a félcsövek Pete Bálint jóvoltából kerültek beszerzésre. Segítségükkel jelentősen növelhetővé vált a bontás hatékonysága. A vödörök biztonságos, és nem utolsó sorban igen gyors felszínre juttatása ennek köszönhető.

Az áthozott fél csövek az áthozás után

Mivel a bontás többi segítője a következő napon jött fel nem volt más teendőnk, mint visszamenni Odorvára ahol az estét töltöttük. Különösen nagy szerencsénk volt mivel az este egy vadmacskát pillanthattunk meg, ami nem is igazán volt vadmacska. Mivel kifejezetten közvetlennek tűnt első körben veszettségre gondoltunk, de ennek semmi nyomát nem vettük észre. Inkább azt, hogy

kifejezettem kíváncsi volt az otlétünkre, majd egy órán át figyelte, hogy mit teszünk. Mivel nagyon ritkán van lehetőség ilyen csodás állat megfigyelésére igyekeztem minél több fotót csinálni. Végül pedig amilyen csendben és észrevétlenül érkezett úgy is tűnt el. Az elkészített fotókat elküldtem a történet leírásával együtt a SZIE MKK Vad Világ Megőrzési Intézetének. Közlésünk szerint nagy valószínűséggel nem házimacska-vadmacska hibridről lehetett szó mivel a farok gyűrűzöttsége és az állat habitusa nem erre utal.

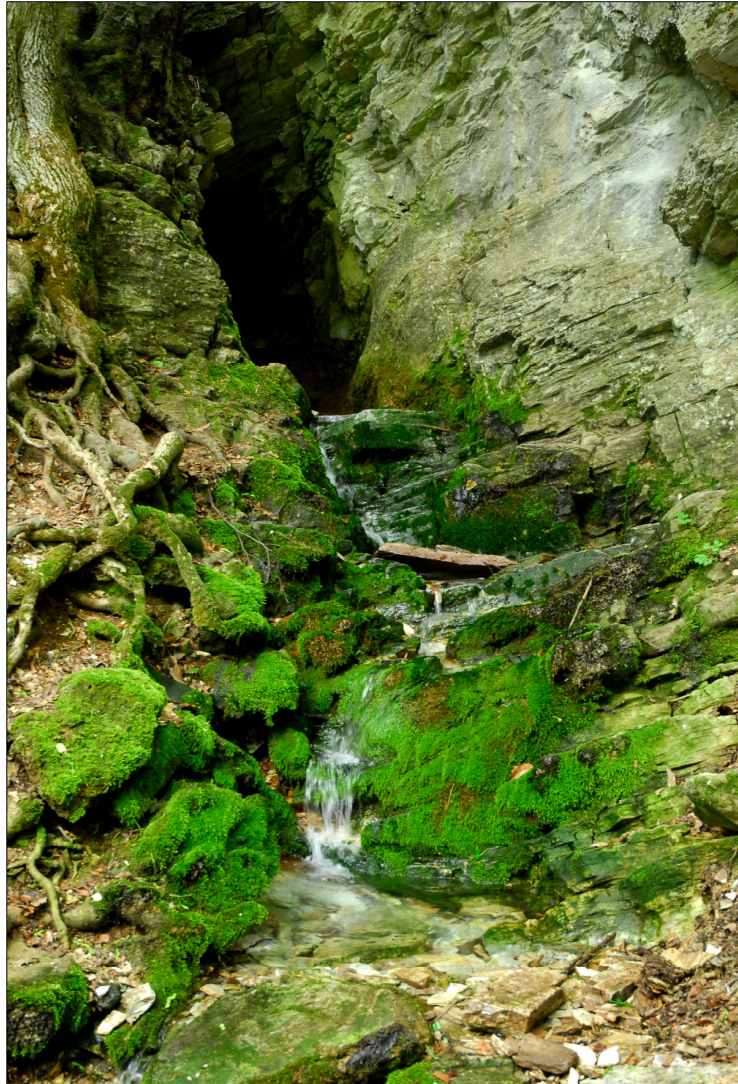
Nagyon érdekelte az otlétünk miéértje

Május 11-én lehetőségünk volt kipróbálni a félcsöveket élőben is. Az eredmény nagyon pozitív volt. Mivel kicsivel több, mint 100 vödrot húztunk ki így az alsóhangon is 500kg volt legalább. A bontás feletti depó is jól tartotta a törmeléket, amit elkerülhetetlenül fixálnunk kell nemsokára.

A félcsövek, végükön a támfal deszkáival.

Május 12-én kirándultunk és megnéztük az Imó-kői forrást mivel éppen működött. Elég sok turista járta a környéket. Sokuk kezében védett virágokkal. Sajnos még mindig nem jó a környezettudatos nevelés...

2013. 05 12 Imó-forrás

2013 július 06;

Résztvevők: Molnár Lajos, Bajusz Gergő, Kugyela Lóránd

A Hajnóczy barlang 50 kuartatótáborának rendezvénye volt, így csak a dataloggert helyeztük el a Muflon-terem és a Meanderes-ág bejáratánál.

2013 július 25;

Résztvevők: Szilágyi Eszter, Kugyela Lóránd

A dataloggert kivettük és a műszer által mért adatok grafikonja a mellékletben található.

2013 augusztus 16;

Résztvevők: Odorvár Barlangkutató és Természetvédelmi egyesület

Rántó András kutatótársammal egyeztetve, szeretnék volna megnézni a barlangot. Erre ezen a kellemes napon került sor ahol a barlangra kíváncsiak eljöttek és 1,5 óra leforgása alatt 2-3 csoportban bejártuk a barlangot. Külön örömmre szolgált, hogy Borzsák Kamilla fuvolaszóval megtisztelte a barlangot.

Fuvolaszó a Forrás-teremben

2013 augusztus 16;

Résztvevők: Pete Bálint, Bajusz Gergő, Molnár Lajos, Kugyela Lóránd.

A bontás során egyértelműen elértük azt a réteget ahol a barlangi vörösgyagyas allochton kitöltés található az allochton kitöltéssel. Ez azonban azzal együtt járt azzal, hogy nehézkessé is vált a bontás, mert nehezen jöveszthető lett. Mivel fontos korbélyeg lehet a kitöltés kora ezért igyekeztem ebből a rétegből egy reprezentatív mintát venni. Kiiszapolás után a benne talált csontok talán meg tudják mondani a feltöltődés kezdetét. Egyúttal a Borz-terem végében lévő kicsepegések körül a felszínről is gyűjtöttem mintákat. A minták beazonosítását Kovács Zsófia Eszter archeozoológus végezte. A nyáron visszarakott hőmérséklet adatgyűjtőt ismét kivettük, a mérési eredményei a mellékletben találhatóak.

Minta	Taxon (magyar)	Taxon (latin)	csont darabszám	MNI
kitöltés felszíne	Szürke hosszúfűlű-denevér	<i>Plecotus cf. austriacus</i>	1	1
	denevér	Chiroptera indet.	5	
	Közönséges vakond	<i>Talpa europaea</i>	1	1
	Mezei nyúl	<i>Lepus europaeus</i>	4	1
	Nagy pele	<i>Glis glis</i>	2	1
	pelefélek	Gliridae	1	
	Erdeiegerék (Sylvaemus alrend)	<i>Apodemus (Sylvaemus)</i>	3	1
	Egérformák	Murinae indet.	4	1
	Pocokformák	Arvicolinae indet.	1	1
	madár	Aves indet.	1	1
	Varangy	<i>Bufo sp.</i>	2	1
	béka	Anura indet.	7	
	Rágcsáló- egér méretkategória	Rodentia indet.	6	
	Rágcsáló- hörcsög méretkategória	Rodentia indet.	1	
	Összesen			39
recens és allochton kitöltés határáról	denevér	Chiroptera indet.	8	1
	Mezei cickány	<i>Crocidura leucodon</i>	1	1
	kígyó	Serpentes indet.	34	1
Összesen			43	3
Végösszeg			82	12

1. táblázat A meghatározott taxonok csont darabszáma és minimum egyedszáma (MNI)

2013 november 10;

Résztevők: Kugyela Lóránd

Ekkor egyedül a dataloggert helyeztem el újra a barlangban a meanderes ág egyik kanyarjában.

A datalogger a meanderes ágban

2014 január 11;

Résztevők: Szilágyi Eszter, Molnár Lajos, Bajusz Gergő Kugyela Lóránd.

A kutatási napot a kitermelés során már többször felmerült probléma orvoslására szántuk, ami a vödört húzó ember stabil biztonságos közlekedésére és elhelyezkedéséhez köthető.

A bejárat mivel tulajdonképpen egy völgyfő, így a kijáratnál tartózkodó ember nem tud vízszintesen megállni és a görnyedt testtartása miatt nem tud megfelelően dolgozni, és hamar elfárad. Ehhez terveztünk egy deszkából álló palló kiépítését.

Mivel másként nem lehetett megfelelően megoldani egy felszíni kőbe fúrt M10/200 alapsavarral rögzítettünk egy fém fület, amire a palló tartószerkezetének egyik sarka támaszkodik. A másik sarka asztalláb szerűen ül egy, a földbe kalapált deszkán. A barlang bejárata felől pedig a planírozott bejárat zóna kőpadjához rögzül. Ezek közé került a deszkasor rögzítése, ami a korábbi állapotokhoz képest összehasonlíthatatlanul nagyobb kényelmet és biztonságot ad. A vödör kiöntéséhez külön nyílás van így nem kell a „podeszból” kihajolni a vödör kiöntésekor. Az egyik sarkát lyuggatott is biztosítottuk, hogy az ne tudjon kifordulni.

A félcsöveket 10-15cm átlapolással egymáshoz csavaroztuk, hogy meglegyen a végleges kialakításuk. Ehhez azonban kevés a jelenlegi csőhossz. A toldáshoz felhasználható cső a NEBIH telephelyének támogatásával rendelkezésre áll azonban azt idő és méretre szabás folytán nem tudtuk felhozni.

A cső kimérésekor pontosításra került annak jövőbeli helye is, mivel most csak ideiglenes elhelyezése van. A csövet a Gergő-ág bejárata fölött keresztfával támasztjuk meg, a bontás fölött lévő depóhely és rézsú elbontásra kerül, hogy a félcső le tudjon érni a bontási pontig. Ha ez a következő alkalommal véglegesítésre kerül, akkor az eddigi 3-4 ember helyett jóformán 2 is tud bontani, mivel teljes hosszban csőpálya lesz kiépítve.

Miközben a famunkákat végeztük, Szilágyi Eszter és Bajusz Gergő a Forrás-teremből a korábban depózás miatt odakerült kövekből jelentős mennyiséget kitermel.

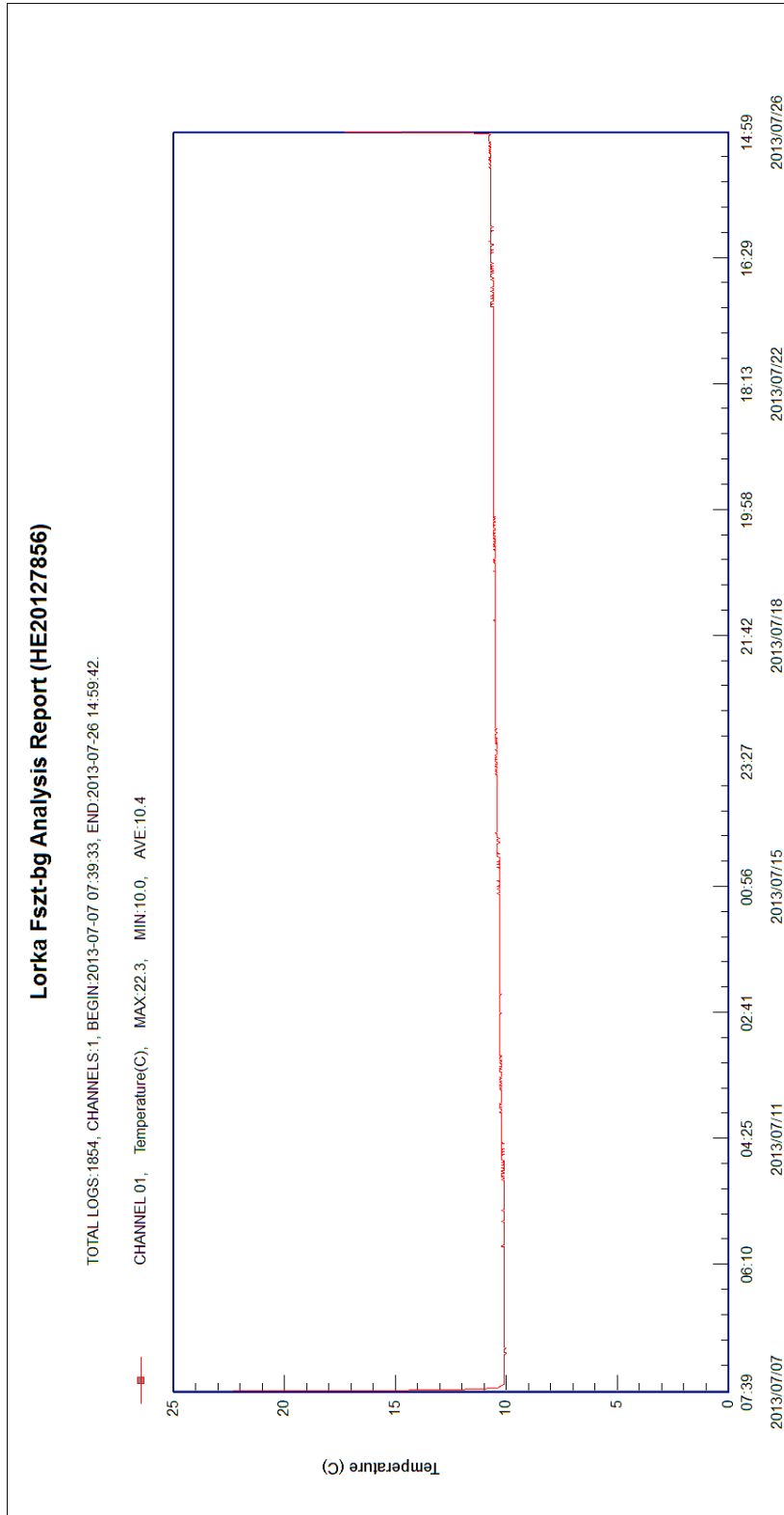
A hőmérséklet datalogger nem került kiolvasásra illetve ellenőrzésre. Azt a tavaszi melegek megjelenésekor kívánjuk ellenőrizni és kiolvasni, hátha a légmozgás inverzióját sikerül kimérni vele.

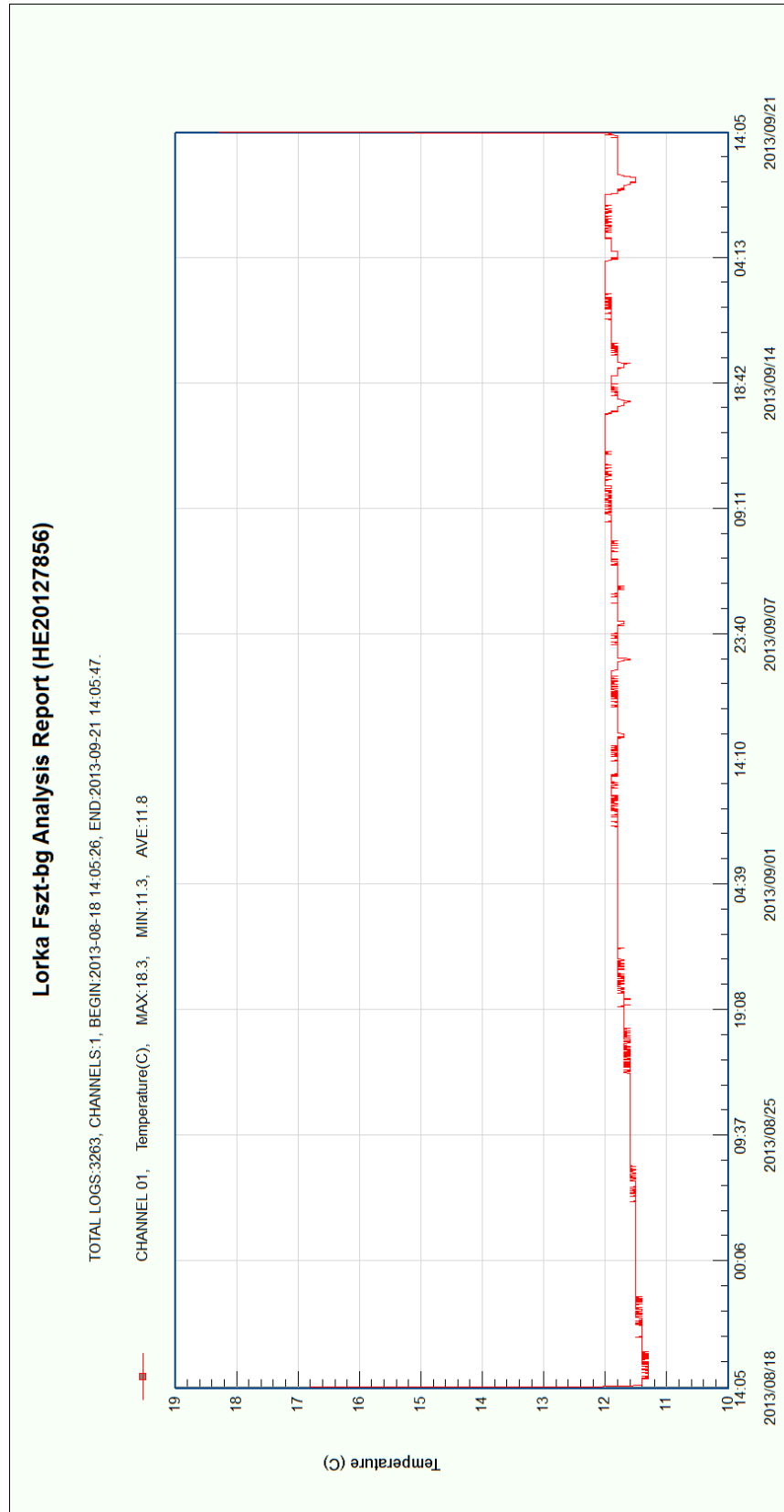
A kitermelés így sokkal biztonságosabban és hatékonyabban végezhető

Mellékletek

Muflon termi hőmérsékleti grafikon

Meanderes ág hőmérsékleti grafikon

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés.	2
2013 április 20;.....	3
2013 május 10-12;.....	4
2013 július 06;.....	7
2013 július 25;.....	7
2013 augusztus 16;.....	7
2013 augusztus 16;.....	8
2013 november 10;.....	9
2014 január 11;.....	10
Melléletek	12
Muflon termi hőmérsékleti grafikon.....	12
Meanderes ág hőmérsékleti grafikon.....	13
TARTALOMJEGYZÉK.....	14

Kutatási jelentés.

Hór völgyi-9 számú barlangkutatási jelentése 2013

Készítette:

Kugyela Lóránd

Kutatásvezető

2014

Bevezetés

A barlang kutatása a Földszakadás-tetői barlang kutatása miatt szünetelt mivel mind megközelíthetőség mind pedig a barlangban sejthető továbbjutási esélyek nagyobbak a Földszakadás-tetői esetén.

Egy alkalommal voltunk a barlangnál.

2013 05 10.

Résztevők: Pete Bálint; Kugyela Lóránd

A barlang látogatásának célja a műanyag félcsövek áttelepítése volt a 5382-39 kataszteri számú barlanghoz. Szomorúan vettük tudomásul, hogy az eddig csendben-békében meglévő barlanghoz is elért a civilizáció ártalma. Túrázók vagy valamilyen erdőjárók ellopták a barlangtól a biztosító kötelet mailont és egy tekeres drótot. Nem tudjuk mi vezérelte őket de szomorúan vettük tudomásul.

A csöveket a barlang alatt található törmeléklejtőn levittük a Hór-völgybe és vállon továbbvittük a másik barlanghoz.

Érdekességként vettük észre hogy a hegyoldalba találtunk egy elhagyott katonai kulacsot. Friss volt még nem volt a folyadék megromolva benne. Nagy valószínűséggel a felszereléseinket eltulajdonító emberek hagyták el. Reméltük, hogy ő is legalább olyan rosszul érezte magát, ahogy mi.

A barlang környezete.

A barlang érintetlennek tűnt. Szerencse, hogy ott nem tettek kárt illetve nem sérültek meg.

Kugyela Lóránd-Kutatásvezető